

4

AKT UROCZYSTY

zakończenia rocznego biegu nauk

**W GIMNAZYM GUBERNIALNEM
SUWALSKIM**

odbędzie się dnia 18^{go} Czerwca 1842. roku.

NA KTÓRY

WŁADZE RZĄDOWE

TUDŻIEŻ

Rodziców i Opiekunów uczącej się młodzieży

DYREKTOR TEGOŻ GIMNAZYM

IMIENIEM CAŁEGO ZGROMADZENIA NAUCZYCIELSTWA

zaprasza:

W DRUKARNI SUWALSKIEJ.

D-179/97

Yida

149528

I.

Upłynął rok — a z jego końcem zbliżamy się do kresu usiłowań naszych. — Podjęte trudy i starania przez Zgromadzenie Nauczycielskie ustaną na czas krótki, ażeby po upływie miesiąca, z nową rozpoczęły się gorliwością. — Podjęte trudy i starania przez ciebie, Gimnazjalna Młodzieży, przy wewnętrznym przekonaniu, żeś dla swego własnego pracowała dobra, w obec Władz Rządowych, tylu zebranych świadków i dostojnych gości, w obec osób najmilszych sereu twojemu: rodziców, krewnych, opiekunów i znajomych, pomyślnym dziś zostaną uwieńczone skutkiem. Imiona uczniów zadość czyniących obowiązkowi, z chlubą ogłoszone będą. Najpilniejsi i dobrym przykładem swoim przewodniczący drugim, zbliżą się po nagrody i listy pochwalne, wyborowi z tych w księdze złotej zapisani, kończący kurs nauk w Gimnazjum uzyskają patent, dostatecznie w naukach postępujący i sprawujący się należycie, z promocją do klas wyższych odczytani zostaną. — Wami to, pilni i przykładni uczniowie, chlubi się dziś i słusznie Gimnazjum. Przywiązani do was, pragnący dobra waszego Nauczyciele, wracając was rodzicom, w widoku ich i waszym znajdują za swe poświęcenie nagrodę. Rodzice przyjmując was do siebie, zapomną ołożonych kosztach, zapomną o trudach i staraniach, jakich z wami doznali. Oby ten obraz najżywszej i najmilszej pociechy, mógł skutecznie uczynić wrażenie i na tych z kolegów waszych, co równą z wami cieszyć się niebędą przyjemnością! Oby, patrząc na was, w duszy swojej zapragnęli być takimi, jakimi być powinni! a wczesną poprawą i powrotem na

drogę powinności, wynagrodzić mogli to milczenie, które, chociaż przy Uroczystości dzisiejszej ich imiona pokryje, nieosłoni wszakże ich samych, ani przed własnym uczuciem, ani przed odgłosem smutku, który w sercach naszych zostawiają, a w sercach rodziców obudza.

Co się tyczy wewnętrznego stanu Gimnazjum, oprócz zupełnej liczby osób, do składu jego Ustawą zakreślonej, Opatrny Rząd z ojcowską troskliwością wchodząc w potrzeby Instytutu, łaskawie wezwać i przeznaczyć raczył J. X. Fryderyka Grabowskiego, Pastora wyznania ewangelickiego miejscowej Parafii, do wykładu nauki Religii uczniom tego wyznania, jak niemniej klasę II. bardziej niż inne przepełnioną uczniami, rozdzielić pozwolił w tym roku na dwa oddziały, i potrzebnego z tej przyczyny jeszcze jednego Nauczyciela nadesłał.

Biblioteka Gimnazjalna w ciągu bieżącego r. s. pomnożoną została dziełami, jakie Magistratura Edukacyjna za najstosowniejsze nabyć i nadesłać osądziła.

We wszystkich klassach, wszystkie kursa naukowe stosownie do obowiązujących instrukcyj wykładane, ukończone zostały.

Uczniów do Gimnazjum w ciągu roku szkolnego zapisało się za opłatą 210, z uwolnieniem od opłaty 186, umarło 3, opuściło szkołę z woli rodziców dla zamiarów osobistych 20, pobierało nauki do końca 30.

II.

Zakończenie roku szkolnego, i porządek Uroczystego Aktu.

W dniach, od 1^{go} Czerwca, do 1^{go} t. m. b. r. odbywać się będą examina roczne w obecności Dyrektora Gimnazjum, Inspektora, oraz całego Zgromadze-

nia Nauczycielskiego. W dniach 1^{go}, 2^{go}, i 3^{go} odbędą uczniowie spowiedź, i przyjmą Komunię S. — Dnia 3^{go} po wysłuchaniu Mszy S. o godzinie 8^{1/2}, zbiorą się uczniowie do sali szkolnej o godzinie 10. Dyrektor zagai Uroczystość, poczem Nauczyciel Dawid Wincenty odczyta rozprawę „o Statystyce, i sposobie jej dotychczasowego wykładania.“

Następnie czytać będą uczniowie własne utwory, i deklamować celniejsze z autorów ustępy, w językach: polskim, rosyjskim, łacińskim, greckim, niemieckim i francuzkim. Okazane przytém będą prace rysunkowe i próby kaligrafii. Ukończy Akt rozdanie patentów uczniom kończącym kurs nauk w Gimnazjum. Potém rozdane będą nagrody, listy pochwalne, i odczytana będzie promocya.

Po ukończeniu Aktu, udadzą się uczniowie z całym Zgromadzeniem Nauczycielskim do kościoła, dla odśpiewania Hymnu S. Ambrożego, na podziękowanie Bogu, że dopomógł szczęśliwie rok szkolny ukończyć. Odśpiewana będzie pieśń: „Боже Царя храни“ na uproszenie Boga o najdłuższe i najpomyślniejsze panowanie Najjaśniejszego MIKOŁAJA I^o Cesarza Wszech Rosyji, Króla Polskiego, najmiłościwiej nam panującego, o łaski i błogosławieństwa dla całej Jego Najjaśniejszej DYNASTYI, o wspieranie zamiarów i działań Namiestniczego Rządu.

III.

Skład Zgromadzenia Nauczycielskiego Gimnazjum, i przedmiot zajęcia się każdego Członka.

1. Dyrektor Władysław Zdanowski, Kawaler Orderu S. Stanisława klasy II. z Koroną, S. Włodzimierza klasy IV. i Krzyża Wojskowego Złotego — oprócz zarządu miejscowym Gimnazjum, nadzoru Szkoły Obwodowej w Ma-

- ryampolu, Pensyi i Szkół Elementarnych w Gubernii, utrzymywał korespondencyę z wszelkimi Władzami.
2. Inspektor Jan Zielonka, Radca Dworu, obok pełnienia właściwych obowiązków, zastępował Dyrektora w razie potrzeby, a Nauczycieli w przypadkach ich słabości.
 3. Nauczyciel Religii X. Stanisław Męczkowski, wykładał naukę religii i moralności w klasie I. godzin 3, w obu oddziałach klasy II, w klassach III i IV. po godzin 2, w klassach V. VI. i VII. po godzinie 1, w tygodniu, w ogóle godzin 14. Prócz tego w Niedziele miewał religijne nauki do uczniów.
 4. Nauczyciel Eliasz Władysławlew wykładał język i literaturę rosyjską w klassach V. VI. i VII. po godzin 5, język Sławiański w tychże klassach po godzinie 1. w tygodniu, w ogóle godzin 18.
 5. Nauczyciel Edward Borgman, Geografię rosyjską i Statystykę w klassach od II. do VII. włącznie, po godzinie 1. Historię rosyjską w klassach III. i IV. po godzin 3, w klassach V. VI. i VII. po godzin 2, ogółem godzin 19.
 6. Nauczyciel X. Justynian Strzałecki, Arytmetykę w klasie I. godzin 5, Algebrę w klasie IV. godzin 3, w V. godzin 4, w VI. i VII. po godzinie 1, Sekcye koniczne w klasie VII. godzin 2, Geometrię w klasie V. godzinę 1, Trygonometrię w klasie VI. godzinę 1, w ogóle godzin 18.
 7. Nauczyciel Augustyn Żdżarski, Logikę w klassach VI. i VII. po godzinie 1, Język łaciński w klasie V. godzin 5, Język i literaturę łacińską w klasie VII. godzin 5, Język grecki w klasie VII. godzin 3, ogółem godzin 15.
 8. Nauczyciel Andrzej Konstantynowicz, Język polski w klasie I. godzin 4, w obu oddziałach klasy II. po godzin 3, w klasie III. godzin 3, Język i literaturę polską w klassach IV. i V. po godzin 2, w klasie VII. godzinę 1. w tygodniu, w ogóle godzin 18.
 9. Nauczyciel Michał Nenędzyński, Język łaciński w klasie I. godzin 4, w klas-

- sie IV. godzin 6, Język i literaturę łacińską w klasie VI. godzin 5, Historię powszechną w obu oddziałach klasy II. po godzin 2. w tygodniu, ogółem godzin 19.
10. Nauczyciel Jan Oniśkiewicz, Język rosyjski w obu oddziałach klasy II. po godzin 5, w klassach III. i IV. po godzin 4, Język sławiański w klasie III. godzinę 1, w IV. godzin 2, ogółem godzin 21.
 11. Nauczyciel Sylwester Okołów, Arytmetykę w obu oddziałach klasy II. po godzin 3, Geometrię w obu oddziałach tejże klasy po godzin 2, w klasie IV. godzin 2, Fizykę w klassach VI. i VII. po godzin 3, w ogóle godzin 18.
 12. Nauczyciel Grzegorz Wojsław, Język łaciński w obu oddziałach klasy II. po godzin 4, w III. godzin 4, Język grecki w klasie V. godzin 4, w VI. godzin 3, ogółem godzin 19.
 13. Nauczyciel Aleksander Langry, język i literaturę polską w klas. VI. godzin 2, język francuzki przez wszystkie klasy po godzin 2 w tygodniu, ogółem godz: 18.
 14. Nauczyciel Wincenty Dawid, Geografię i Statystykę powszechną w klasie I. godzin 2, w obu oddziałach klasy II. po godzin 2, w klassach III. IV. V. VI. i VII. po godzinie 1, Historię powszechną w klassach od III. do VII. włącznie, po godzin 2, ogółem godzin 21.
 15. Nauczyciel Karól Szaicki, język niemiecki przez wszystkie klasy po godzin 2, Kaligrafię niemiecką w klasie I. i obu oddziałach klasy II. po godzinie 1. w tygodniu, w ogóle godzin 19.
 16. Nauczyciel Wincenty Kirchner, język rosyjski w klasie I. godzin 5. Arytmetykę w klasie III. godzin 3, Geometrię w tejże klasie godzin 2, Rysunki w klasie I. godzin 3, Kaligrafię w obu oddziałach klasy II. po godzin 2, ogółem godzin 17.
 17. Nauczyciel Szczepan Barański, Rysunki w obu oddziałach klasy II. po godzin 3, w klasie III. godzin 2, w klassach IV. V. VI. i VII. po godzinie 1. w

tygodniu, Kaligrafię w klasie I. godzin 3. w klasie III. godzin 2, w IV. godzinę 1, w ogóle godzin 18.

18. Nauczyciel Karol Carmontrant, dawał uczniom naukę śpiewu kościelnego w dwóch półtorogodzinnych lekcjach na tydzień, to jest: we Środy i Niedziele.

IV.

Jak w latach poprzednich, tak i w tym roku, zmiany niektóre co do osób Zgromadzenie Nauczycielskie składających, miejsce miały.

Z początkiem bieżącego r. s. Gimnazjum dotkliwej doznało straty. Nauczyciel Religii i Moralności ś. p. X. Tomasz Kotowski, sześćoletnie w zawodzie nauczycielskim położywszy zasługi, po kilkumiesięcznych cierpieniach, w kwiecie wieku, na dniu ^{26. Września}_{10. Października} r. z. rozstał się z tym światem, pozostawiając w sercach współkolegów swoich i uczniów trwałą pamięć, którą pięknymi przymiotami umysłu i charakteru zapewnić sobie umiał. Pozostałe po nim godziny przez Członków Zgromadzenia zastępczo na właściwe każdemu z nich nauki rozebrane, w ten sposób zajmowane były, dopóki do wykładu Religii i Moralności, na dniu ^{22. Października}_{3. Listopada} 1841. J. X. Stanisław Męczkowski nadesłanym nie został.

Nauczyciel Franciszek Zatorski, wykładający Geografię, Statystykę i Historię powszechną, do tychże przedmiotów, lecz na wyższą pozycję przeniesiony został z Gimnazjum tutejszego do Gimnazjum Gubernialnego w Łukowie; a przedmioty po nim pozostałe, objął przybyły tu z Cesarskiego St. Petersburgkiego Uniwersytetu nowy kandydat do stanu nauczycielskiego P. Dawid Wincenty.

Przybyły z Łukowa P. Karól Szaicki, Nauczyciel języka niemieckiego, po raz drugi w Szkole naszej objął przedmiot ten po P. Stanisławie Żalińskim, który do Gimnazjum Realnego w Warszawie przeniesienie otrzymał.

W końcu, za rozdziałem klasy II. na dwa oddziały, gdy liczba uczących okazała się być niedostateczną, pod dniem ^{26. Września}_{8. Października} r. z. nadesłany został będący Nauczycielem w Szkole Obwodowej przy ulicy Muranów w Warszawie, P. Kirchner Wincenty, do przedmiotów matematycznych i języka rosyjskiego.

Dozór uczniów podzielony ulicami pomiędzy Członków Zgromadzenia Nauczycielskiego, utrzymywany był zarazem ciągle przez Inspektora Gimnazjum i Nauczyciela Konstantynowicza, który na wezwanie uczynione w roku zeszłym przez J.W. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, sam dobrowolnie ten tak ważny obowiązek przyjął na siebie. Nadto, Dyrektor Gimnazjum niespuszczając z oka sprawowania się uczniów, nie tylko w klasach ustawiczną na nich zwracał uwagę, ale i zwiedził osobiście po razy kilka do roku wszystkie pomieszkania studenckie.

Biblioteka zostawała pod dozorem Nauczyciela Langrego, który pełnił nadto obowiązek Sekretarza Posiedzeń Nauczycielskich. Muzeum narzędzi fizycznych i matematycznych oddane pod dozór Nauczyciela Okołowa.

V.

Wiadomość tycząca się Rodziców i Opiekunów.

Lubo poniżej zamieszczające się wiadomości, jako ogłoszone tak przez pisma publiczne i programata z lat przeszłych, jako też za pośrednictwem Władz

Administracyjnych i Sądowych, już są interessowanęj publiczności wiadome; gdy wszakże Zwierzchność Szkolna do jak najściślejszego ich zachowania jest obowiązana, powtarzają się przeto i w programmie niniejszym:

1. Na mocy Reskryptu JW. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego z dnia $\frac{4}{6}$ Marca r. z. Nr. 1,556. wakacje letnie dla uczniów Gimnazyów i Szkół Obwodowych rozpoczynają się z dniem 1. Lipca, a kończą z dniem ostatnim tegoż miesiąca.
2. Zapis i przyjmowanie uczniów trwać ma od 1. do 10. Sierpnia, z ostrzeżeniem, iż po upływie zakreślonego czasu przyjmowanie i zapis uczniów miejsca mieć niebędzie, chyba za szczególną decyzją JW. Kuratora.
3. Uczeń do zapisu ma być stawiony przez rodziców lub opiekunów w czasie powyższym artykułem przepisany, ubrany ma być w mundur podług wzorów pod datą $\frac{23. Kwietnia}{5. Maja}$ 1840. r. Nr. 1,267. Reskryptem JW. Kuratora przepisanych; złożyć opłatę lub świadectwo od niej uwalniające, metrykę urodzenia, i okazać książki z podpisem jego na klasę właściwą przepisane.
4. Co się tyczy świadectwa uwalniającego od opłaty szkolnej, a mogącego mieć miejsce w czterech klassach niższych Gimnazyalnych, to, na zasadzie Reskryptu JW. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, z dnia $\frac{26. Lutego}{10. Marca}$ 1841. r. Nr. 4,700. obejmować powinno następujące okoliczności:
 - a. Urząd, jaki ojciec ucznia sprawuje obecnie, lub ostatni jaki przed wyjściem ze służby zajmował.
 - b. Liczbę lat służby.
 - c. Attestacyą o konduicie i zasługach.
 - d. Jaką pobiera płacę.
 - e. Czy posiada dobra, lub inny jaki majątek.

- f. Wiele ma dzieci, w jakim wieku.
 - g. Że świadectwo takowe udzielone jest w celu uwolnienia ucznia od opłaty szkolnej.
 5. Bez należytego dozoru, żaden uczeń w szkołach zostawać niemoże.
 6. Umieszczać uczniów na stancyi wolno jest u tych tylko osób, które od Zwierzchności Szkolnej udzielone mieć będą na to upoważnienie.
 7. Gdy często z przyczyny słabości uczniów, Zwierzchność Szkolna w przykładem stawia położeniu; przeto znajduje powód obowiązać rodziców lub opiekunów, aby przy zamieszczaniu w szkołach synów lub pupillów swoich, zamawiali dla nich jednego z Lekarzy miejscowych. Tak obowiązując, oświadczają, iż za wypadki choroby, dla braku pomocy lekarskiej wyniknąć mogące, odpowiedzialności na się niebierze.
 8. Rodzice i opiekunowie, dla dobra własnych dzieci lub pupillów, najlepiej uczynią, jeżeli tak przezornie potrzeby ich zaopatrzą, aby w ciągu roku na niczem niezbywało; aby dla braku obuwia lub odzieży, niebyli zmuszeni lekcji opuszczać, lub dla niedostatku materyałów piśmiennych, zadość powinności nieczynić, bo ztąd wynika wielki dla nauk uszczerbek.
 9. Uczeń, któryby bez opowiedzenia się Zwierzchności Szkolnej, wydalit się ze Szkoły, wracając powtórnie, przyjętym niebędzie bez zezwolenia JW. Kuratora, i świadectwa szkolnego nieotrzyma.
 10. W myśl Reskryptu JW. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego z dnia $\frac{27. Czerwca}{9. Lipca}$ 1841. Nr. 2,210. udzielanie uczniom urlopów przez Władzę Szkolną, może mieć tylko miejsce w gwałtownych wypadkach, i to nie dłużej, jak na dni 8; urlopy na czas dłuższy, przedstawiane być muszą do decyzji JW. Kuratora.
- Co się zaś tyczy urlopów za granicę, te na przedstawienie Dyrekto-

ra Gimnazjum, wyjednane tylko być mogą przez JW. Kuratora u Władzy wyższej. Dla tego uczniowie, którzy w jednej z pomienionych potrzeb znaleźć się mogą, złożyć winni na ręce Dyrektora wezwanie rodziców lub opiekunów o udzielenie urlopu, lub przedstawienie do wyższej Władzy.

VI.

LISTA

Uczniów Gimnazjum Gubernialnego w Suwałkach, którzy w bieżącym roku szkolnym 18⁴¹/₄₂ wzorowém sprawowaniem się i pilnością w naukach, zasłużyli na nagrody w książkach, lub listy pochwalne,

KLASSA I.

Zasłużyli na nagrody:

1. Gosiewski Mikołaj.
2. Saski Soter.
3. Konstantynowicz Leon.

Za język Rosyjski:

1. Lewkowicz Mikołaj.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Gosiewski Antoni.
2. Horaczko Walery.
3. Jabłonowski Wojciech.
4. Lewkowicz Mikołaj.
5. Łukaszewicz Ambroży.
6. Mieszkowski Franciszek.
7. Urbanowicz Feliks.
8. Zubrzycki Józef.
9. Mińkiszewicz Teofil.

KLASSA II.

Zasłużyli na nagrody:

1. Bartliński Ignacy.
2. Borowski Adolf.
3. Makowski Kazimierz.
4. Horaczko Jan.

Za język Rosyjski

1. Zaleski Konstanty.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Chlebiński Franciszek.
2. Ejsymont Adolf.
3. Fijałkowski Józef.
4. Jakubowski Julian.
5. Kaszewski Floryan.
6. Krafciunas Józef.
7. Połubiński Romuald.
8. Rymkiewicz Bronisław.

9. Rymkiewicz Władysław.

10. Tukało Antoni.

11. Zaleski Konstanty.

12. Zaruski Kazimierz.

13. Żukowski Eustachy.

K L A S S A III.

Zasłużyli na nagrody:

1. Szulc Alexander.

2. Nawrocki Konstanty.

3. Zdżarski Stanisław.

Za język Rosyjski:

1. Smoleński Napoleon.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Dworakowski Karól.

2. Dworakowski Józef.

3. Harusewicz Szymon.

4. Janczewski Jan.

5. Ławcewicz Konstanty.

6. Miszkiel Józef.

7. Podniesiński Eustachy.

8. Smoleński Napoleon.

9. Stypułkowski Andrzej.

K L A S S A IV.

Zasłużyli na nagrody:

1. Bar Adam.

2. Makarewicz Józef.

3. Płoszczyński Hilary.

Za język Rosyjski:

1. Sokołowski Adolf.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Kalinowski Felix.

2. Koch Gustaw.

3. Pożarowski Michał.

4. Przybylski Bolesław.

5. Rozenberg Eugeniusz.

6. Szulc Konstanty.

7. Walentyńowicz Ludwik.

8. Zaleski Franciszek.

K L A S S A V.

Zasłużyli na nagrody:

1. Chomiczewski Kajetan.

2. Stojakowski Piotr.

3. Godlewski Ludwik.

Za język Rosyjski:

1. Kulikowski Franciszek.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Ateński Jan.

2. Kulikowski Franciszek.

3. Jabłoński Władysław.

4. Kraszewski Konstanty.

5. Petliński Piotr.

6. Świętosławski Władysław.

7. Wojdzbun Edward.

8. Zaruski Jan.

K L A S S A VI.

Zasłużyli na nagrody:

1. Rugiewicz Franciszek.

Za język Rosyjski:

1. Wojnierz Alexander.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Wierzbicki Edward.

2. Górski Serafin.

K L A S S A VII.

Zasłużyli na nagrody:

1. Zawadzki Józef.

2. Wierzbicki Romuald.

Zasłużyli na listy pochwalne:

1. Gosiewski Józef.

2. Krzyżanowski Ignacy.

3. Osipowicz Alexander.

4. Świętosławski Konstanty.

5. Tryniszewski Konstanty.

6. Żołądkiewicz Julian.

*Zapisani zostali do Księgi Złotej
po ukończonym examinie.*

Z K L A S S Y I.

1. Gosiewski Mikołaj.

Z K L A S S Y II.

1. Makowski Kazimierz.

Z K L A S S Y III.

1. Szulc Alexander.

2. Zdżarski Stanisław.

Z K L A S S Y V.

1. Bar Adam.

Z K L A S S Y V.

1. Chomiczewski Kajetan.

2. Stojakowski Piotr.

Z K L A S S Y VII.

1. Zawadzki Józef.

2. Wierzbicki Romuald.

149528